

Več ponaša in pristnosti v narodnih nošah!

S sezono posvetnih in tudi cerkvenih slavnosti je prišla tudi sezona narodnih noš, ki jih občudujemo prav radi, vendar se pa večkrat moramo tudi jeziti zaradi njih. Prišlo je že tako daleč, da bi narodne noše morali postaviti pod zakon o varstvu spomenikov, saj večkrat vidimo maskare namesto častitljive in najlepše dedščine naših prabab in pradedov.

Pristnih narodnih noš je vedno manj, kar je popolnoma naravno, ker so jih nosili ob najrazličnejših prilikah, da so se raztrgale in uničile. Povaljanim in razbitim avbam so enostavno odrezali zlate obode in jih pričeli nositi za zavijačke, kar pa ni pravilno, ker zavijačke niso bile nikdar težko in bogato vezene z zlatom, temveč so bile vedno le bolj preproste, navadno pa črne z zlatim ornamentom ali pa kar kos brokata. Bohotni obodi zlatih avb z debelimi »gosenicami« niso za zavijačke!

Namesto da bi stare avbe današnje vezile točno posnemale, si same izmišljajo popolnoma nemogoče okrase, ki nimajo niti najmanjše zveze s pristnimi avbami. Taki ničvredni falzifikati bi morali biti prepovedani, ker škodujejo resnici in pa ugledu dobrega okusa naših prednic. Kar se obleke in predpasnikov tiče ter tudi rut, vidimo najhujše spake pri novih modrčih, ki naše brhke Slovenke izpreminjajo v našemarjene Tirolke in tudi — kar naravnost povedano — v lahkožive bavarske natakarice. Dekleta ne pustite se slepariti od brezvestnih prodajalcev takih stvari, ki nimajo čuta za pravilnost noš in za njih lepoto, še manj pa spoštovanja pred svetostjo narodne noše.

Podobno je z našimi moškimi narodnimi nošami, ker tudi fantje radi preskočijo v Tirole ali pa v popolnoma nemogoče športne kroje. Rumeni šimi-čevlji in irhaste hlače ne gredo skupaj in pisani moderni suknjiči zbuja le pomilovalen, a zaslužen posme! Če nimate čednega suknjica, oblecite belo ali modro pleteno volneno jopico, drugače pa ste najbolj fantovski kar goloroki. Moderne pisane srajce ali pa celo srajce iz trikoja so smešne. Če ne dobite starega kastorca, polhovke ali pa kape »fekine« ali »prižnice«, pokrijte črn, najboljši kosmat klobuk, nikakor pa športne čepice. Visoke škornje naj nosi le možak ali fant, ki ga je kaj v hlačah, in na konje naj se ne spe-njajo bledikavi otročaji!

Posebno poglavje pri narodni noši je pa tudi srebrni ali zlati nakit, predvsem seveda pasovi ali sklepanci. Med novimi in ponarejenimi pasovi vidimo popolnoma nemogoče stvari, zlasti pa niso naše prababice nikdar nosile bahaških pasov iz tolarjev ali pa celo iz ničvrednega avstrijskega nikelnastega drobiža. Debele srebrne žlajdre s celo vrsto volovjih in konjskih glav ter tolarjev tudi v starih časih niso nosili resni možje, temveč le bahati mešetarji s kačo v žepu.

Še huje, kakor z nošo samo, je pa z vedenjem, kadar imamo staro nošo na sebi. Narodna noša je, kakor rečeno, najčestitljivejša in najlepša dedščina po naših prednikih, zato nam pa mora biti sveta, kakor spomin na naše starše in njih matere ter očete in še teh stare matere in dede. Narodna noša je znamenje ponosa našega kmeta in gospodarja na slovenskih tleh, zato jo pa moramo nositi možato in resno, kakor so nam oni možato ohranili to našo zemljo, ne pa med vpitjem in šalami, s skakanjem in kričanjem, kakor pustne šeme. Tudi naši stari so narodno nošo oblekli le na praznik, nikdar pa niso na pust šli z njo za šeme, zato naj bo vsakemu dekletu in fantu praznik, kadar se z njo pokaže svetu. Nič ne rečemo, da bi ne smeli vzeti rdečih marel s seboj, vendar pa mi bodo tudi fantje in dekleta dali prav, če jim povem, da jih mora četi vsak pameten človek za trapaste, če ob najlepšem vremenu hodijo z odprtimi marami okrog. To je nekako tako, kakor s tistim grškim modrijanom, ki je ob solncu hodil z gorečo laterno okrog!

Torej, pri narodnih nošah več spoštovanja in resnobe ter zavesti, da vsakdo rad pogleda brhkega dekleta in zalega fanta v narodni noši. Najbolj vas občudujejo tujci, zato se pa nikar ne vedite tako, da bi se vam morali smejati in se nad vami celo zgražati. Narodna noša naj bo čast pametnega dekleta in ponos korajžnega fanta, bodočih gospodinj in gospodarjev naše domovine!

A. G.

Sv. Bolfenk pri Središču

Radi agilnosti in uspeha o svojem poštenem delu za dobro kmetskega doma, je naše Društvo kmetijskih fantov in deklet postalo velik trn v petah ljudi, ki še vedno tavaajo po razvalinah minulosti. Dne 7. julija priredi društvo tekmo žanjic na Vitlanu. Mi gremo krepko naprej in nas nihče ne bo speljal z naše poti. Gremo v trdnino, složno organizacijo poštenih kmetijskih domov brez političnega fanatizma in za grizenosti, ker smo trdno prepričani, da si bomo le tako lahko pomagali. Če je naše delo hlapčevsko, smo hlapci sami sebi in na svojem, nismo pa in tudi ne bomo hlapci in slepo orodje drugih. Z iskreno in trdno vero v Boga gremo naprej za dobro kralja, domovine in naroda.

M.

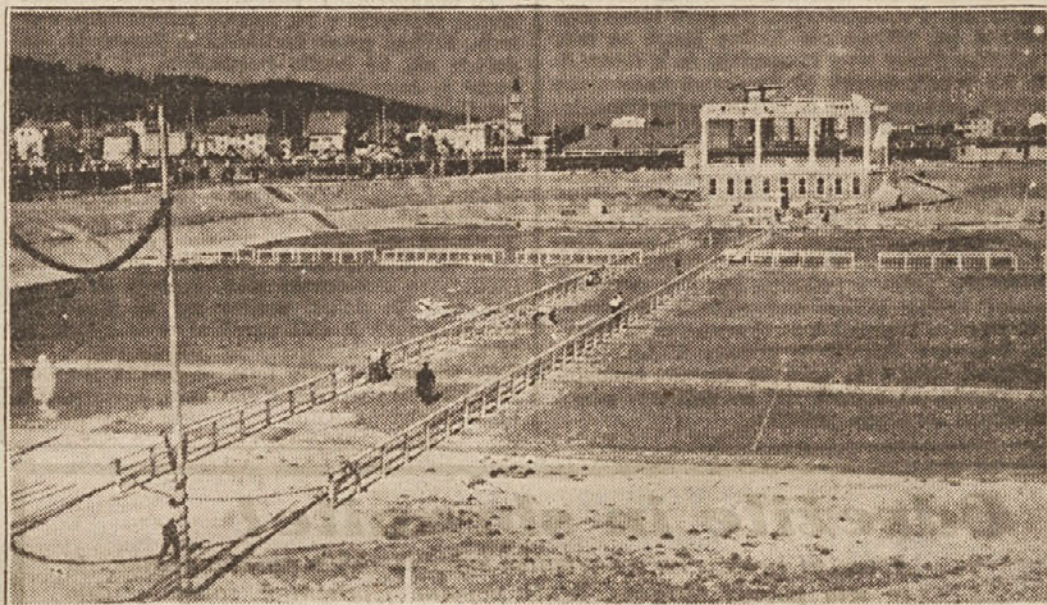
Pred Evharističnim kongresom

Manifestacija.

Na praznik sv. Petra in Pavla ob treh bo na Stadionu I. manifestacijsko zborovanje. Po pozdravnem govoru predsednika glavnega pripravljalnega odbora za II. Evharistični kongres v Ljubljani g. dr. Stan-ka Žitka bo govoril v slovenskem jeziku papežev legat Nj. Eminenca kardinal dr. Avgust Hlond. Treba pa se bo napotiti na Stadion najkasneje ob dveh popoldne, ker bo le tako mogoče do tretje ure vse ogromne množice na Stadionu razvrstiti. Zborovanje se bo pričelo točno ob treh. Ob tej priliki bomo pozdravili tudi zastopnike najvišjih oblasti v državi.

Vse kongresne prireditve bodo filmane.

Po dogovoru s kongresnim odborom bo filmsko podjetje »Zora« iz Zagreba pod vodstvom samega kongresnega odbora snemalo vse prireditve II. Evharističnega kon-

Prenovljeni Stadion s tribuno, ki bo središče glavnih svečanosti II. Evharističnega kongresa za Jugoslavijo.

gresa za Jugoslavijo za zvočni in nemi film. Poleg tega bo izdelal zastopnik iz Amerike za Ameriko 16 mm filmski trak. Strokovnjak iz Ljubljane pa bo snemal kongres za 9 mm filmski trak. Snemanje se prične s sprejemom papežev legata. Filmi bodo izdelani kot celota, ne kot žurnali.

Prireditve.

Cerkveni koncert Ciril-Metodovega zbora bo v franciškanski cerkvi 29. junija točno ob pol sedmih zvečer. Na koncertu bo prvičkrat v Ljubljani izvajana grandiozna »Liturgija svetoga Joana Zlatoustagov«.

Duhovni koncert Ciril-Metodovega zbora

Misel za zблиžanje med Jugoslavijo in Češkoslovaško prodira med narod

Dne 22. in 23. junija t. l. je bil v Beogradu vsakoletni občni zbor Saveza jugoslov.-češkoslovaških lig, ki so pričele s svojim delom leta 1921, ko je bila ustanovljena Liga v Ljubljani. V sledečih letih se je ideja kulturnega, gospodarskega in političnega sodelovanja med Jugoslavi in Čehoslovaki razširila tako, da delujejo danes Lige uspešno v skoraj vseh važnejših krajih naše države od Bleda in Maribora do Skoplja in obstoja že blizu 20 podružnic.

Iz letnih poročil posameznih lig se je videlo, kako važno nalogo opravlja vsaka v svojem delokrogu in kako potrebna je ustanovitev novih lig v drugih krajih. To velja zlasti za obmejne kraje, kakor Jesenice, poleg tega pa za kraje, kamor prihajajo bratje Čehoslovaki na letovišče, in kjer jim morejo Lige dati mnogo koristnih informacij in jih seznanjati z znamenitostmi kraja in okolice.

Na obnem zboru se je ugotovilo, kako važni sta bili turneji predavanj po Češko-lovaški predsednika ljubljanske lige dr. Stareta, ki je v desetih krajih vzbujal zanimanje za Slovenijo, in zlasti njene Alpe so Čehi pred vojno obiskovali v mnogo večjem številu kakor danes, in predsednika skopljanske lige prof. Jelačiča, ki je skušal dvigniti zanimanje za tako malo znano in vendar tako zanimivo Južno Srbijo. Uspeh obeh turnej se kaže v zvišanem češkoslovaškem obisku obeh pokrajin. Obnem se je v obeh pokrajinah pojavila potreba, da izide nov čeških vodnik po teh krajih, kar bo vsakor zelo hvaležna in obnem težka naloga obeh lig. V Južni Srbiji se tudi dela na ustanovitvi novih lig v Bitolju, Ohridu itd. ter izgleda, da se bo tudi tam razvila organizacija lig tako, da bo treba ustanoviti poseben izvršilni odbor lig vardarske banovine.

Misel, da se ustanove izvršilni odbori za posamezne banovine, je bila sprožena v Dravski banovini, ker se je pokazalo, da potrebujejo slovenske lige poseben center za svoje skupne naloge. Lani se je ustanovil še izvršilni odbor lig Savske banovine, ki tudi uspešno deluje. Na beograjskem zboru se je predložilo, da se naj Savez lig po novih pravilih, ki so v delu organizira tako, da bodo v vseh banovinah obstojali banovinski izvršilni odbori.

Letno poročilo Saveza je zbudilo precej debate, in je padlo mnogo koristnih predlogov, kako naj bi se njegovo delo poživilo. Zunanje delo

bo 1. julija (v ponedeljek) točno ob osmih zvečer v veliki dvorani hotela »Uniona«. Na tem koncertu poje zbor vrsto najodličnejših skladb domačih, bolgarskih, ukrajinskih in ruskih vzhodno-cerkvenih skladateljev.

Händlov oratorij »Mesijo« bo izvajalo slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« na prvi kongresni dan 28. junija ob devetih zvečer in enako na zadnji kongresni dan dne 30. junija, obakrat v veliki dvorani hotela »Uniona«. Veličastno delo, pri katerem sodeluje velik mešan zbor, godalni orkester in najodličnejši solisti ljubljanske opere, je pri prvem prednašanju dne 3. junija doživelo navdušeno priznanje. Vstopnice za ta koncert si kupite v Glavni kongresni pisarni na Miklošičevi cesti 7.

Gregorinovo pasijonsko dramo »V času obiskanja« uprizori Narodno gledališče na

prvi kongresni dan 28. junija ob pol 10. uri zvečer na Kongresnem trgu, dne 29. junija ob sedmih zvečer v dramskem gledališču (ta predstava je v kongresni knjižnici pomotoma izostala) in na zadnji kongresni dan dne 30. junija ob pol 10. uri zvečer na Kongresnem trgu.

R. Wagnerjevo slavnostno igro »Parsifal« izvajajo ljubljanska opera dne 29. junija ob šestih zvečer v opernem gledališču.

Hoffmannsthal-Zupančičevega »Slehernika« igra dramsko gledališče v nedeljo 30. junija ob 2. zjutraj na Kongresnem trgu.

je ponekod trpelo zaradi narodne žalosti za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zednilecem, čigar spominu je občni zbor posvetil eno minuto molka.

Vsekakor se bo moralo sodelovanje med Savezom in posameznimi ligami zelo poživiti in je upati, da se bodo predlogi tudi izpolnili.

Izmed poročil posameznih lig je zbudilo največjo pozornost in pohvalo poročilo ljubljanske lige, mariborske lige in skopljanske lige pa tudi govor ministra dr. Kukoveca, ki je govoril zlasti o zunanje-političnem položaju Slovenstva.

Po podelitvi absolutorija je bil izvoljen odbor, kateremu predseduje g. minister dr. Kumandič, poslovođači podpredsednik je učelnik Momčilo Milošević, podpredsednik sta dr. Egon Stare, predsednik ljubljanske lige in izvršilnega odbora lig Dravske banovine, in dr. Milovan Zaričić, predsednik Upravnega sodišča v Zagrebu, dočim med ostalimi člani odbora ni bilo mnogo sprememb. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen predsednik mariborske lige minister dr. Kukovec.

Po volitvah so bile sprejele resolucije, kakor jih je predlagal izvršilni odbor lig Dravske banovine, ki zahtevajo sodelovanje obeh držav in narodov na vseh poljih in obnem pozivajo vso javnost, da naj sodeluje pri zbliznanju; poseben poziv je veljal naši mladini, ki naj goji staro idejo, češkoslovaško-jugoslovaškega kulturnega zbliznanja in naj bi vsaj 1. semester študiranja na češkoslovaških visokih šolah, da si s tem razširi svoje znanje in obzorje.

Zadnja resolucija govori o čim tesnejšem sodelovanju vseh društev, ki goje pri nas stik z drugimi slovanskimi narodi, in je zato širšega pomena. Ponovno se je pokazalo, da imajo različna taka slovanska društva pogosto skupne cilje, zato se priporoča, da delujejo kolikor mogoče po predhodnem sporazumu, ki bi se z njim prihranilo mnogo energije in doseglo uspešnejše delovanje.

Občni zbor je pokazal, da prodira misel jugoslovansko-češkoslovaškega in sploh slovanskega zbliznanja med vedno širše plasti naroda, kar izhaja zlasti iz snovanja novih podružnic in prirastka števila članstva. To dejstvo naj služi v spodbudo vsem društvenim edincem, da v prihodnjem letu zastavijo vse svoje sile za doseg svojega idealnega cilja.

„Glas naroda“

zastopa vse sloje in pomaža uveljavljati narodovo voljo in ljudska hotenja na vseh

poljih!

Naročite list takoj danes pri upravi: „Glas naroda“ Ljubljana — Nebotičnik!

Pojasnilo napade-ne „Zveze gospodinj“

»Zveza Gospodinj« nam je poslala sledeči dopis s prošnjo, da ga objavimo.

Nekateri nezadovoljenci so našli v beograjski »Politiki« svojega zaveznika in so pričeli v dveh člankih celo serijo neosnovanih očitkov na račun »Zveze Gospodinj«, odnosno njenega prireditvenega odseka, ki je na letošnjem Velesejmu aranžiral razstavo »Žena in obrt« ter veliko modno revijo. Pred kratkim je »Politika« ponovno priobčila članek, ki je pod naslovom »Veliki i mali skušal prikazati z nepodprtimi in izmišljenimi dokazi »Zvezo Gospodinj« kot najbolj protisocialno ustanovo. Očitka sta namreč dva. Prvi je ta, da se je na razstavi dajalo prednost samo velikim trgovcem, da so bile male obrtnice potisnjene v ozadje, navzlic temu, da so plačale ogromne vsote (preko tisoč dinarjev!), da se je njihov oddelek uporabljal med revijo za garderobo in da so bile končno še oškodovane s tem, da je bila roba, ki so jo razstavile, pokradena. Drugi očitek pa je, da je predstavnica (mišljena je načelnica razstavnega odseka Zveze Gospodinj) dobila od Velesejma 70 vstopnic, da jih razdeli med razstavljalke, da jih je pa razdelila med svoje članice in sorodnike.

Vsi ti očitki so take narave, da jih mora vsakdo, ki pozna delo Zveze Gospodinj, odločno zavrniti in jih razumeti le kot podtalno rovarjenje nekaterih zavistnežev. Nam, ki ljubimo samo aktivno in koristno delo za povzdigo domače obrti in narodnega gospodarstva, je vsa trčaspisna debata zelo nečloveška, vendar pa moramo objasniti nekaj dejstev, da bo javnost o vsem pravilno informirana.

V prvi vrsti moramo ločiti razstavo od modne revije (le razlike »Politika« namreč ne pozna). Modna revija se je vršila dvakrat na dan, in sicer popoldan in zvečer. Razstava pa je bila odprta stalno, ne pretrgoma od 8. do 10. ure. Iz tehničnih razlogov je bila za časa popoldanske revije zaprta in in se je uporabljal le kratek hodnik, kjer so razstavljale samo štiri trdnice. Stvar pa je bila urejena že pred pričetkom Velesejma s posebnim dogovorom med »Zvezo Gospodinj« in razstavljalci. Med večerno predstavo pa je bila razstava v mejah možnosti zaprta. Kar se pa tiče stroškov in škode, ki so jih razstavljalke trpele, moramo ugotoviti, da so razstavljalci krili s svojimi nevelikimi prispevki samo stroške za opremo in razsvetljavo, kaj in da je »Zveza Gospodinj« dala za vse razstavljene predmete garancijo, ki je bila pri nekaterih trdnikah zelo visoka. Res se je zgodila neprijetnost, da so nekateri razstavljenci predmeti zmanjkali, a »Zveza Gospodinj« je izpolnila svojo dolžnost s tem, da je škodo povrnila.

Kar se pa tiče drugega očitka potrjujemo, da je načelnica razstavnega odseka prejela od Velesejma osemdeset vstopnic, ki pa po dogovoru z gospodom ravnateljem niso bile namenjene razstavljalcem, pač pa samo vsem sodelujočim pri modni reviji, ki je iz tehničnih razlogov zahtevala mnogo osebja. Gospa načelnica je podala točen obračun o vseh izdanih kartah, obračun, ki je vsakemu upravičenemu interesentu vedno na razpolago pri »Zvezi Gospodinj« in v ravnanstvu Velesejma.

Upamo, da se bodo naši nasprotniki zadovoljili s tem objasnilom in da bodo prenehali s svojo kampanjo proti nam. Če pa imajo stvarne in tehtne razloge, da se z nami borijo, naj stopijo na plan, da se bomo bolj odkrito pogovorili.

Slovenska Bistrica

Sokolski nastop. Četa našega Sokolskega društva v Zgornji Poljskavi je imela v nedeljo popoldne svoj prvi zelo uspešen javni nastop. Samo iz Bistrice je odšlo tja okrog 200 članov, članice, moškega in ženskega naraščaja, deca in Sokolstvu naklonjenega občinstva. Razen tega so prispeli tja tudi pripadniki sokolskih društev in čet iz Pragerskega, Dol. Poljskave, Črešnjeveca.

Na morje gredo. V torek je odšla na morje ekskurzija podmladkarjev Jadranske straže dekliske osnovne in meščanske šole pod vodstvom ge. Rupnikove, gđe. Goriskove in g. Rupnika. Pučnik proti Mondini. V sredo 19. t. m. je bil prvi narek procesa dr. Pučnik proti Mondini. Ker je dal apolekar g. Mondini pismeno obrazlobo, je izjavil dr. Pučnik, da bo dal tudi on pismeni odgovor. Za ta proces, ki ga je izvala volilna borba, vlada v mestu in okolici veliko zanimanje.